

Aan de slag met de Omgevingswet

Inwerkprogramma gemeenteraad Heerhugowaard

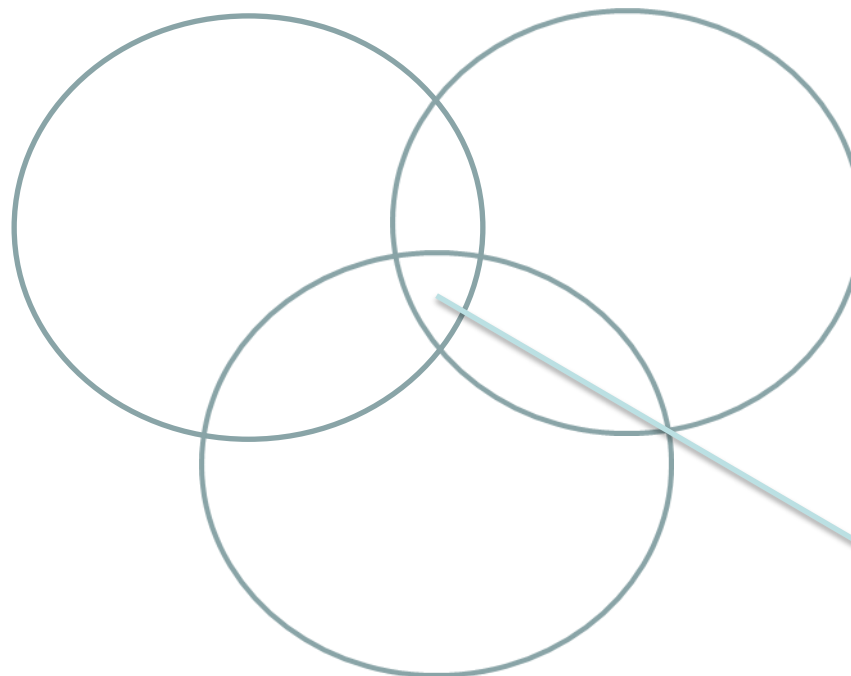
Pascale Georgopoulou
Adviseur VNG Programma Invoering Omgevingswet

- **De omgevingswet in vogelvlucht**
- **Stand van zaken Heerhugowaard**
- **Handreikingen voor de raad**

Rollen

Kaderstellend

Controlerend

Raadslid

Volksvertegenwoordigend

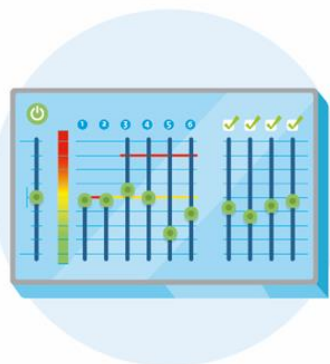
Wat moet er veranderen?

1 Inzichtelijk omgevingsrecht

2 Leefomgeving centraal

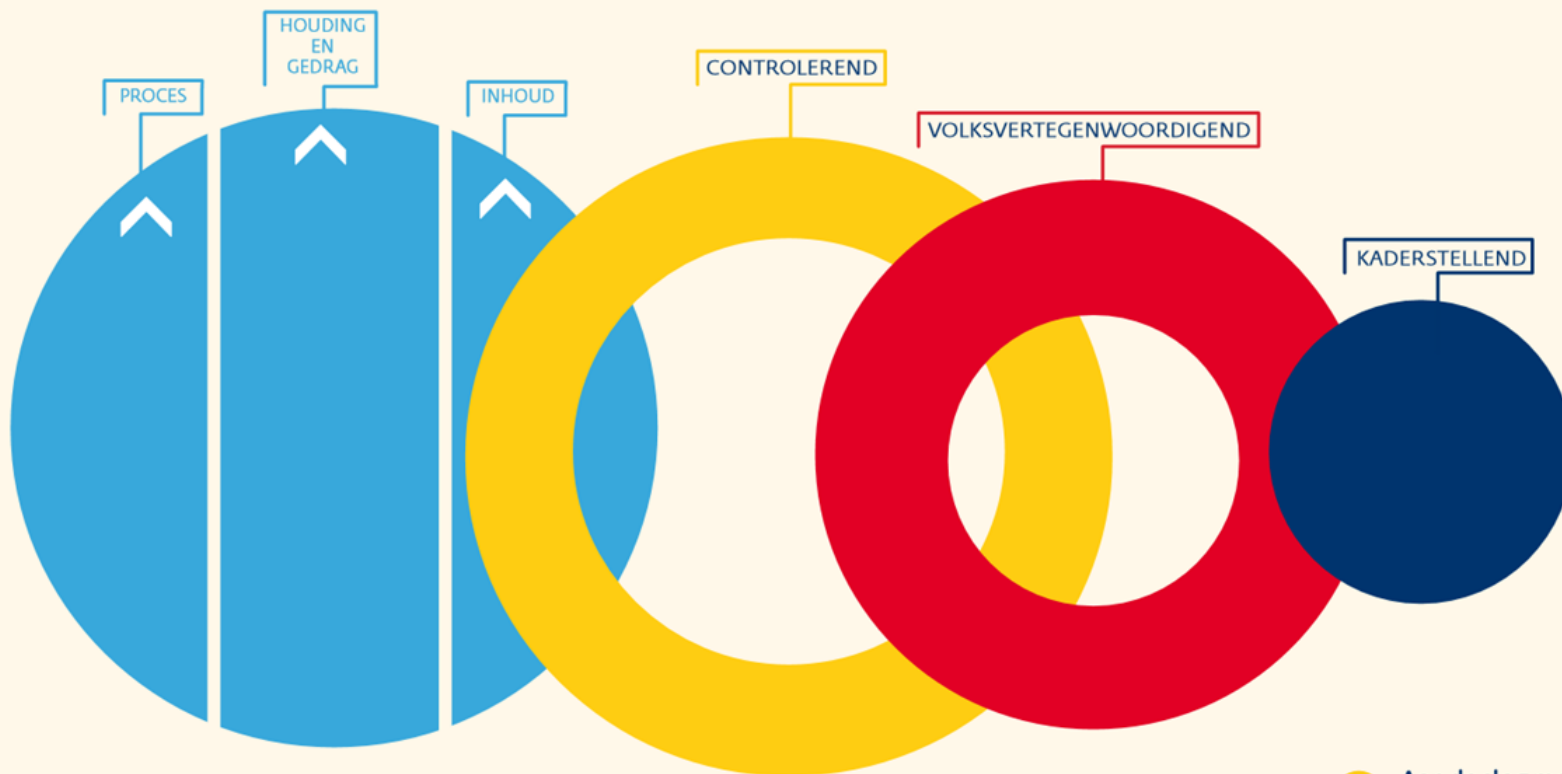

3 Ruimte voor maatwerk

4 Sneller en beter

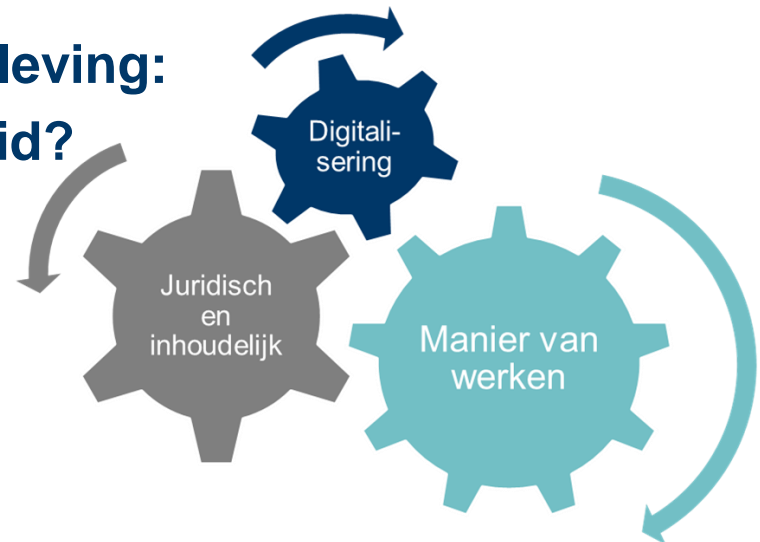
Omgevingswet

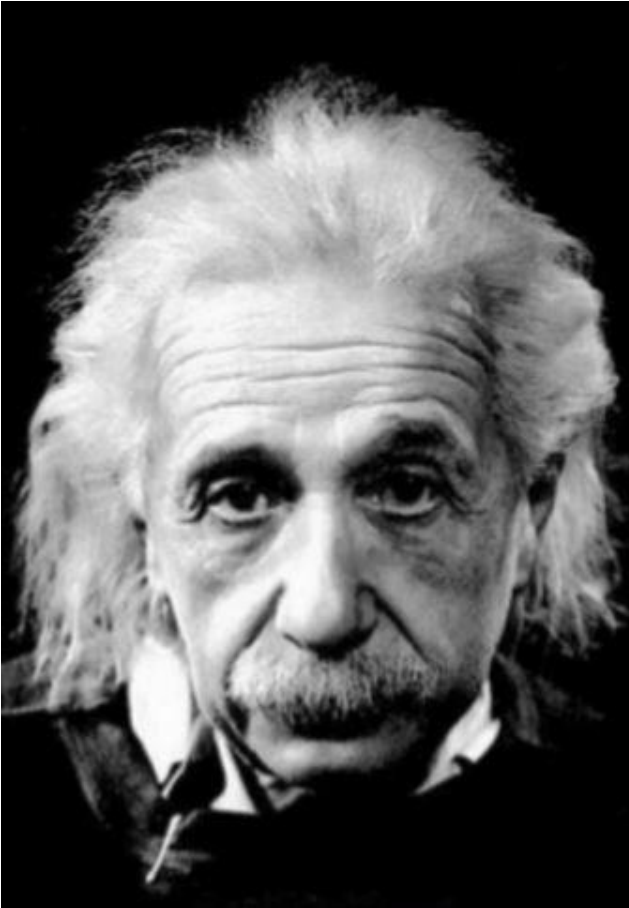

Essentie van de Omgevingswet

**Ruimte voor initiatieven uit de samenleving;
Met behoud van verantwoordelijkheid voor omgevingskwaliteit
bij de overheid.**

**Omgevingswet gaat
over relatie tussen overheid en samenleving:
hoeveel ruimte wil je geven als overheid?**

Definitie van waanzin:
steeds hetzelfde
blijven doen en dan
een ander resultaat
verwachten.

Albert Einstein

De wet, de raad, het college.

Gremia:	Van:	Naar:
Raad	Controleren, kaderen, vertegenwoordigen, dichtgetimmerde coalitieakkoorden	Loslaten, vertrouwen geven, visie vormen, verbinden, antenne-functie, sturen op hoofdlijnen, bevorderen participatie, globale coalitieakkoorden opstellen.
College	Verantwoorden, uitvoeren	Richting geven, antenne-functie, allianties, initiatieven stimuleren
Samenleving	Inspreken, stemmen, feedback geven	Co-creëren, ideeën genereren, initiëren
Management	Aansturen, beoordelen	Leren, coachen, faciliteren, verbinden, werken van buiten naar binnen, innoveren
Ambtenaren	Onderzoeken, praten over, oplossen	Leren praten met, antenne-functie, werken van buiten naar binnen, mogelijk maken, verbinden strategisch denken en handelen

De instrumenten van de wet

1 Omgevingsvisie

Strategische en integrale langetermijnvisie op de fysieke leefomgeving. Verplicht voor rijk, provincie en gemeente.

2 Programma's

Programma's maken de doelen van de omgevingsvisie concreet. Indien nodig met een programmatische aanpak.

3 Decentrale regels

Eik bestuursorgaan heeft een gebiedsdekkende regeling met alle regels voor de fysieke leefomgeving.

4 Algemene rijksregels

Algemene rijksregels voor activiteiten beschermen de leefomgeving. Initiatiefnemers weten hierdoor vooraf wat de mogelijkheden zijn en hoeven geen vergunning aan te vragen.

5 Omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning is alleen nodig als de algemene rijksregels niet volstaan. Deze kan worden aangevraagd bij één loket.

6 Projectbesluit

Een projectbesluit is nodig voor ingrijpende en ingewikkelde projecten waarbij een publiek belang speelt.

De gemeenteraad

- Omgevingsvisie en Omgevingsplan zijn verplicht.
- Programmatische aanpak voor een programma is bevoegdheid *gemeenteraad*.
- Inpassing Omgevingsvergunning (na 5 jaar) in Omgevingsplan is verplicht.
- Welstandsbeleid (indien regels Omgevingsplan uitleg behoeven).
- Aanwijzen commissie Rijksmonumenten (en welstand).
- De *gemeenteraad* monitort het participatieproces.
- De *gemeenteraad* monitort de programma's en omgevingswaarden.

Het college van B&W

- Programma's zijn een *college* bevoegdheid.
- Omgevingsvergunning verlenen is een *college* bevoegdheid.
- Maatwerk kan via beschikking en is een *college* bevoegdheid.
- Adviezen (met instemming) zijn de bevoegdheid van het *college*.
- Delen van Omgevingsplan vaststellen, kan worden gedelegeerd aan *college*.
- Voorbereidingsbesluit (1,5 jr) kan gedelegeerd worden aan *college*.
- Het *college* stelt beleidsregels naast het Omgevingsplan vast.

Veranderingen

- **Van controle naar vertrouwen.**
- **Meer de rol van de volksvertegenwoordiger; van raadzaal naar samenleving.**
- **Van Nee, tenzij naar Ja, mits.**
- **Van norm naar afwegingsruimte.**
- **Uitnodigingsplanologie, “zaken laten ontstaan”.**
- **Geen bedenkingen meer, alleen advies bevoegdheid.**

Participatie

Er staat niet zoveel over participatie in de wet

- Artikel 2.1: rekening houden met de “rechtstreeks betrokken belangen”.
- Hoofdstuk 16 Procedures: “regels stellen voor participatie van en overleg met derden”.

In de Memorie van Toelichting wel

- Paradigmawisseling: ruimte voor initiatieven
- Vertrouwen: van overheid in de burger en vice versa
- Participatie en actieve betrokkenheid van burgers bij projecten, bij voorkeur in een vroegtijdig stadium
- Hoe & wanneer = maatwerk

Leestip: Inspiratiegids Participatie!

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Draagvlak-beren

- **Mensen denken alleen maar vanuit hun eigen belang. Namens wie spreken ze eigenlijk?**
- **Straks rent er alsnog iemand naar de politiek om z'n zin te krijgen.**
- **De voor- en tegenstanders worden het nooit eens.**
- **De ene mening weegt zwaarder dan de andere mening.**
- **Draagvlak is moeilijk te meten.**
- **Het zijn alleen de usual suspects die meedoen.**
- **Deze groep is niet representatief.**

Ongelijkheid-beren

- **Hier kan het wel, maar daar niet.**
- **Dat is niet uit te leggen. Het lijkt op willekeur.**
- **Als we daaraan beginnen, is het einde zoek.**
- **Niet iedereen beschikt over dezelfde uitgangspositie/informatie. Dat is oneerlijk.**
- **Dat scheidt een precedent.**
- **De ene ambtenaar is de andere niet.**
- **Gelijke monniken, gelijke kappen.**

Handreikingen

Focus

**Focus op de verschillen, maar ook op wat er
NIET verandert.**

Geef aan wat **moet en wat **kan**.**

Bedenk informele samenwerkingsvormen.

**Maak procesafspraken voordat het over de
inhoud gaat.**

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

WAT WIL IK

en welk(e) instrument(en) gebruik ik daarvoor?

IK WIL

- Feitelijke informatie over statuten en procedures.
- Achtergrondinformatie.
- Invzage in documenten.
- Verduidelijking van aanlegprocedures die toe de beweegdheid van het college van B en W behoren.
- Verduidelijking van de besluiten die door het college van B en W zijn genomen.
- Help bij het verzamelen en verwerken van informatie
- Informatie over het vinden van financiële dekking voor een voorsel of amendement.
- Help bij redactionele vormgeving van vooresies, moties en amendementen.
- Verduidelijking van onderwerpen met een spoedeisend karakter inzake het bezuren van de gemeente, waarbij een openbaar belang in het geding is.
- Opmitrend oordeel van het college van B en W over actuele en politiek relevante onderwerpen.
- Gevoelens (inhoudelijk, procedureel, politiek) van de raad laten uitspreken over een agendapunt.
- College/Raad daardoor aanzetten tot een handeling.
- Gevoelens (inhoudelijk, procedureel, politiek) van de raad laten uitspreken, waarbij het onderwerp niet op de agenda staat.
- College/Raad daardoor aanzetten tot een handeling.
- Wijziging op een voorgesteld besluit, verordening, plan en/of beleidsnota.
- Zelf een voorsel doen voor nieuw beleid, aanpassing van kadres of een verordening.
- Onderwaging van het college van B en W over politiek (over) gevoelige onderwerpen.
- Onderzoek laten doen naar het uitgevoerde beleid van het college van B en W.
- Het college van B en W machtigen om financiële uitgaven te doen en inkomsten te verwerven.

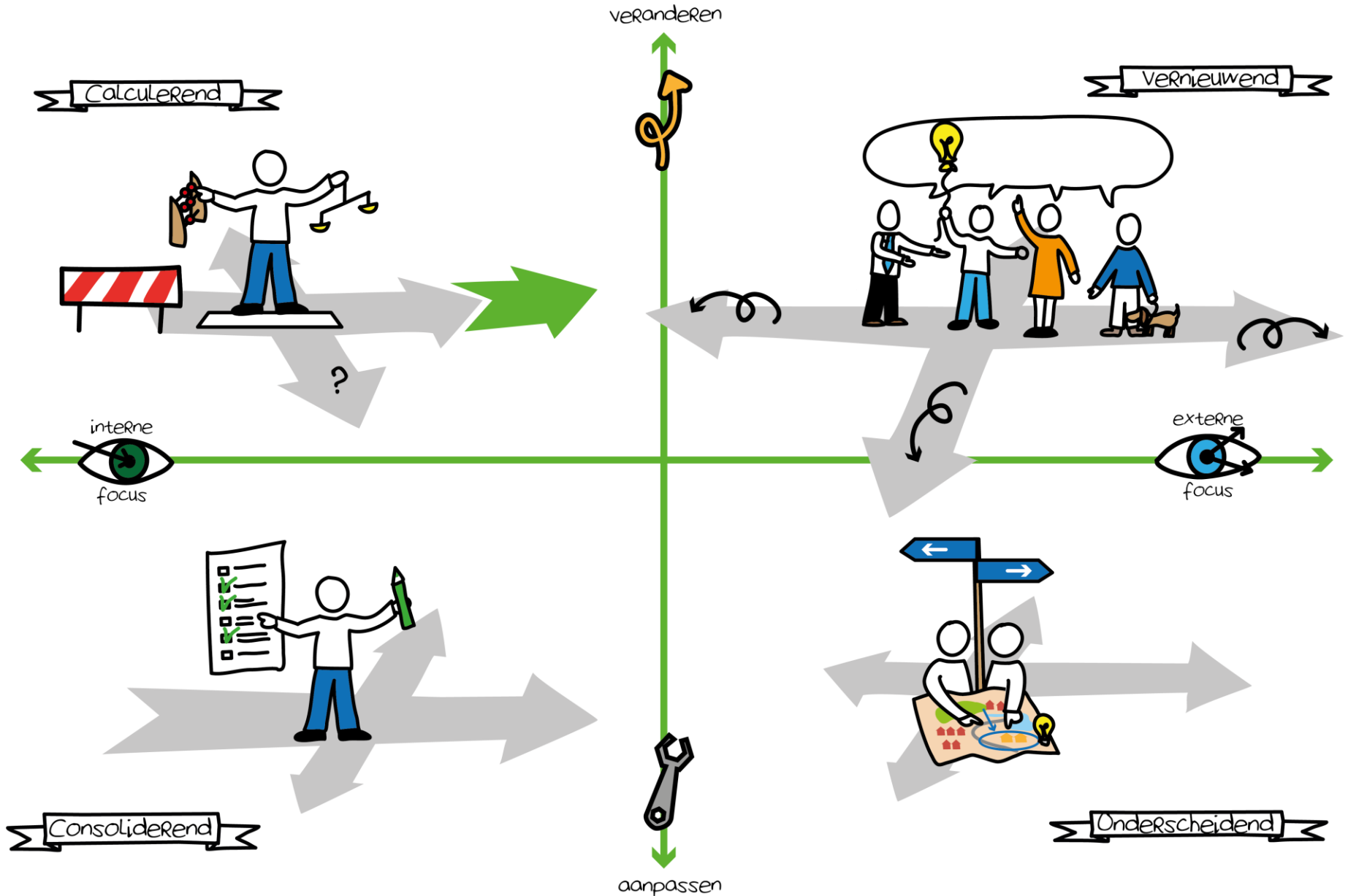

Sturende rol van de raad

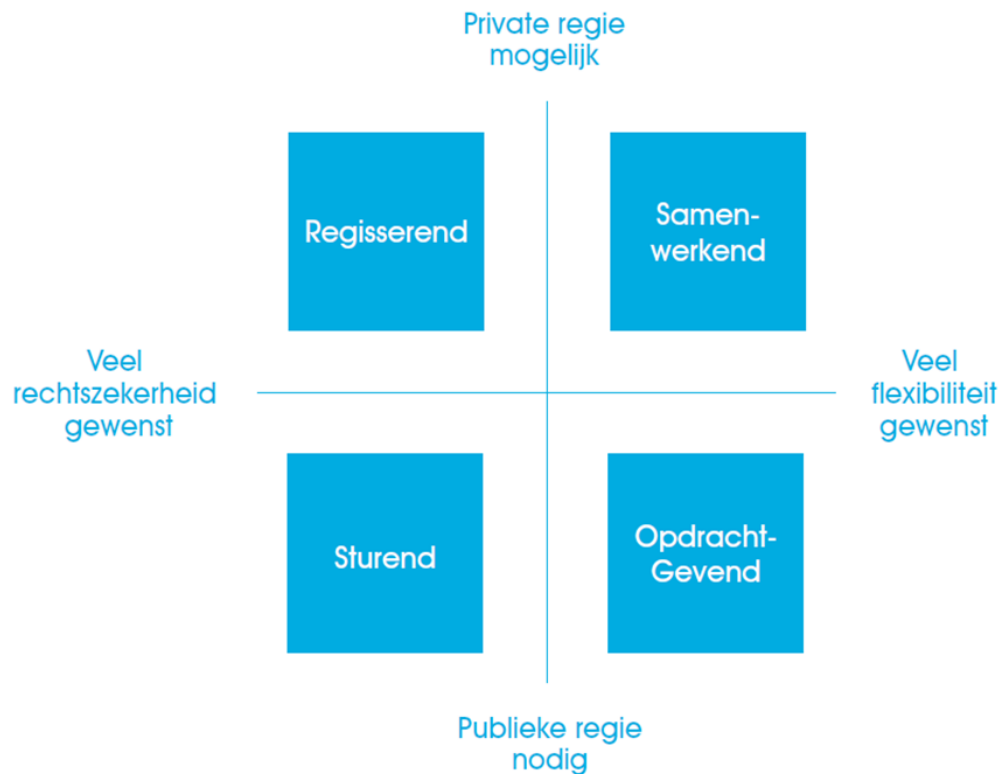

INVOERINGSTRATEGIEËN

Hoe kijken mensen naar de veranderopgaven van de Omgevingswet en wat gaan ze doen om die te realiseren?

Omgevingswet: oefenen!

Meer informatie

www.vng.nl/raadsleden

www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

www.omgevingswetportaal.nl/

Voor vragen:

Pascale Georgopoulou (06 220 332 94)